

ہندوستان دے سنویدھان دی ۵۷ ویں ور ہے-گنڈھ

ہندوستان دیاں حاکم جماعتاں، اوناں دی سرکار آتے سیاسی پارٹیاں نے ہندوستان دے سنویدھان دی ۵۷ ویں ور ہے-گنڈھ ۲۶ جنوری ۲۰۰۶ نوں بڑی دھوم دھام نال منائی۔ اس توں اجے اک دن پہلاں ہی مذہ پریش دے ۱۷۰۰ کساناں دے وفد نے صدر ابدل کلام توں خدکشی کرن دی اجازت منگی سی کیونکہ اوناں دا پنڈ قرضے ہیٹھ دیا ہویا ہے آتے اوہ اپنے سر چڑھیا ست کروڑ دا قرضہ واپس دین دے سمرتہ نہیں۔ اوناں نے ایہ وی کیہا کہ سرکار نے اوناں نوں سچائی دیاں غلط سکیاں سچ پھسا کے اوناں دے سر قرضے چڑائے سی آتے ہن بینک اوناں دی پت لہ رہے ہن۔ پر صدر ابدل کلام آتے پورناں لیڈراں نے لال قلعے توں اس سنویدھان آتے اس گتنتر دیاں، جہدے تہت عام لوکاں دی حالت پچھلے ۵۷ سالوں وچ مندی توں مندی ہندی چلی گئی ہے، صفتاں دے پل بندیاں بڑی بے شرمی نال وڈے وڈے دمگے مارے۔ اوہ بھل گئے کہ اس سنویدھان وچ عام شہری کول کوئی طاقت نہیں ہے کہ اوہ اپنے مسئلے حل کر سکے۔ سچ تاں ایہ ہے کہ اس سنویدھان دی آڑ وچ حاکم جماعتاں نے عام شہریاں آتے پرجا توں ساری طاقت کھوہ لئی ہے۔ گلاباتاں نوں ایہ سنویدھان کہندا ہے کہ سرب-اچ شکتی

لوکاں دی ہے پر عمل وچ آتے قانونی طور تے پر جا دا
سیاسی طاقت تے کوئی کنٹرول نہیں ہے۔ مدھ پردیش دے کساناں
دا ایہ بہیڑا حال وی ہندوستان دے ہور کساناں، کرتیاں،
عام محنت کش آتے شہریاں دا حال ہی ہے جنہاں دی اس
سنویدھان وچ کوئی وگت نہیں ہے آتے جنہاں نوں راج
تنتر، سرکار آتے حاکم جماعتاں دیاں سیاسی پارٹیاں چنگے
دناں دے لارے لاؤندیاں رہندیاں ہن۔

سنویدھان بناؤن والے آگو انگریزاں دے جھولی چک آتے
جُنڈیدار سرمائے دار، رجواڑاشاہی آتے سودخوراں دے نمائندے
سی۔ اوہ بستیوادی راج تنتر نوں برقرار رکھنا چاہندے سی۔
اس کرکے کوئی حیرانی دی گل نہیں ہے کہ اس سنویدھان وچ
بستیوادی لٹ دے سارے ادارے پہلاں وانگ ہی قائم رکھے
گئے۔ بستیوادیاں دے ادارے آتے قانون جو اوناں نے ہندوستان
دی لٹ کھسٹ لئی بنائے سی بالکل پہلاں وانگ ہی اس
کرکے قائم دائم ہن کیونکہ بستیوادیاں دے جُنڈیداراں دا
مقصد وی ہندوستان دے لوکاں آتے قدرتی سادھناں دی لٹ
کرنا ہی سی۔ اس کرکے انہاں نے سنویدھان بناؤن لئی
ہندوستان دے لوکاں دی صدیاں در صدیاں چ وکست ہوئی
سیاسی سیدھ آتے درشن توں کوئی اگوائی نہیں لئی کیونکہ
ہندوستانی درشن آتے سیاسی سیدھ پر جا آتے پر جا راج

دی گل کردے ہن آتے اس سیدھ تے سوچ مطابق راج
 تنتر دا مکھ فرض عملی طور تے پر جا دی خوش حالی آتے
 رکھوالی ہے آتے جے راج پر جا دے سکھ آتے رکھیا نوں
 عمل وچ نہیں لیاؤندا تاں پر جا دا ایہ فرض ہے کہ اوہ
 ایہو جہے راج تنتر دا تختہ پلٹ دیوے۔ پر اس ساری سیدھ
 دے اُلٹ سنویدھان بناؤن والیاں دا منتو اس سنویدھان
 نوں ہندوستان دی پر جا دی آتے قدرتی سادھنا دی لٹ
 دا وسیلہ بناؤنا سی آتے بستیاوادی نظریے مطابق لوکاں
 دی طاقت نوں ہتھیائنا سی۔ اس لئی اوناں نے ہندوستان
 دے لوکاں دی صدیاں در صدیاں دی سوچ دے اس تجربے
 آتے سیدھ نوں بالکل ہی نکار دتا۔ اس درشن آتے
 سیدھ توں اگوائی لینا اوناں دے آتے اوناں دے سامراجی
 جُنڈیداراں دے ہتیاں دے خلاف سی۔

ہندوستان دا سنویدھان وی اس تراں ہی بنایا گیا سی
 جس تراں ساڈے سامنے ہن امریکن سامراجیاں آتے اوناں
 دے جھولیچکاں نے عراق دا سنویدھان بنایا ہے۔ سامراجیاں
 نے راج تنتر آتے سارے قانون عراقی لوکاں دے ہکاں دے
 خلاف آتے آپنی لٹ نوں پکا کرن لئی بنائے ہن آتے
 چوٹاں اس آدھار تے کروائیاں ہن۔ اس سنویدھان راہیں
 اوہ سامراجی تنتر نوں عراق دے قدرتی سادھناں آتے لوکاں

دی محنت دی لُٹ لئی پکا کرنا چاہندے ہن۔ ایہنوں
اوہ عراق وچ جمہوریت لیاؤنا دسدے ہن۔

بستیوادیاں اتے اوناں دے دیسی جُنڈیداراں نے ہندوستان
دا سنویدھان فرکو تشدد دی کتلوگارت جتھیند کر کے لوکاں
اتے تھوپیا سی۔ عام شہری اتے پر جا دا اس نال کوئی
سروکار نہیں۔ اس سنویدھان نے لوکاں دیاں پر جا راج دیاں
تانگھاں نوں نکاریا اتے اسے سنویدھان تہت اوناں دیاں
تانگھ تے ہر روز سٹ ماری جاندی ہے اتے لوکاں اتے
ہی تہمتاں لائیاں جاندی ہن اتے اوناں نوں ہی دوشی
ٹھہرایا جاندا ہے۔ پر فیر وی اوہ ہندوستان نوں ساریاں
نالوں وڈی جمہوریت دسدے ہن۔

سدر ابدل کلام نے لال قلعے توں آپنی تکریر وچ کیہا
کہ لوکاں نوں محنت نال بھارت نرمان کرن دی لوڑ ہے۔ آپنی
تکریر دے اکھیر وچ اوسنے کیہاں جے اسیں محنت نال کم
کریئے تاں اسیں سارے خوش حال ہو سکدے ہاں۔ مہان وچار
سوچو اتے کم لئی اٹھو! سہی طریقے سانوں راہ وکھاؤن!

ابدل کلام نوں شاید پتہ ہی نہیں کہ لوک تاں بتھیری محنت
کردے ہن پر اوناں دے خون پسینے دی کمائی لوٹو لُٹ

لیندے ہن جنہاں دے راج تنتر دا سدر اوہ آپ ہے۔ پر
کلام نوں ایہ گلاں کہندیاں کوئی سنگ نہیں آؤندی کیونکہ
جھوٹہ بولنا آتے ہر الزام لوکاں دے سیر مڑھ کے آپ
صاف بری ہون دی کوشش کرنا حاکم جماعتاں آتے اوناں
دے نمائندیاں دی اک عادت بن گئی ہے۔ ایہ اک پاسے
لوکاں دی لٹ کردے ہن تے دوسرے پاسے لوکاں نوں ہی
غریبی لئی زمبیدار تھیہروندے ہن کہ لوک محنت نہیں کردے۔

ہندوستان دے لوکاں دی سوجھ آتے وچار بہت اچے ہن
آتے اوہ محنت وی بہت کردے ہن پر کلام نوں ایہ سوجھ،
وچار آتے محنت نظر نہیں آؤندے کیونکہ اوہ حاکم جماعتاں
آتے اوناں دے راج تنتر دی بھگتی نال اتھاں ہویا پیا
ہے۔ اوس دی اکھاں تے سرمائے ررداری دی بھگتی دی چرپی چڑھی
ہوئی ہے۔ حاکم جماعتاں دیاں ساریاں ہی پارٹیاں آتے
اوناں دے سبھ نمائندیاں دا ایہو حال ہے۔ انہاں توں
کسے تران دی کوئی آس نہیں کیتی جا سکی۔ لوکاں دے بھیرے
حال آتے اچے وچاراں توں اوہ منکر ہن۔

ہندوستان دے سنویدھان دی ۵۷ ویں ورہے گنڈھ اک وار
فر سانوں ونگاردی ہے کہ صرف لوک ہی سیاسی طاقت اپنے

ہتھ وچ لے کے اپنے آپ ہی حاکم بن کے اپنے مسلے
حل کر سکدے ہن۔ ایہ اک تاریخی مثلاً ہے جو ہن اک
حل لبہدا ہے۔ پر جا راج آتے نوین اُساری بغیر لوکان
دی خوش حالی آتے رکھوالی نہیں ہو سکدی۔